

ind paa nu. Nej, der er et andet Punkt netop med Hensyn til Valget af Præster, som jeg skal tage frem nu. Det Forslag, det ærede Medlem taler saa meget om, og som han er saa ked af er forladt, havde den Bestemmelse, at Menigheden slet ikke fik Lov til at vælge blandt samtlige de Ansøgere, der ere kvalificerede til Embedet. Det, mener jeg, er et meget slemmt Hovedpunkt i Forslaget, at Menigheden muligvis slet ikke fik netop den Præst at vælge paa, som de netop ønskede. Ministeren skulde have Lov til at bortlægge ikke blot de ukvalificerede — det er selvfølgelig og rimeligt — men dernæst maatte han bortlægge dem, han ikke syntes om, indtil en Trediedel af Ansøgerne. Det var det ærede Medlem Ordfører for, og blandt denne Trediedel af Ansøgerne kunde jo netop være de Kandidater, Menigheden satte Pris paa, og deriblandt vilde jo mange Gange netop de Kandidater komme, som Menigheden satte Pris paa at vælge. Den fik da saa slet ikke Lov til at vælge. Det var et Hovedpunkt, som det ærede Medlem ikke har talt om. Det er et Hovedpunkt, som jeg ikke synes om, fordi jeg mener, at Menighederne skulde have Ret til at vælge blandt samtlige de Ansøgere, der ere kvalificerede til at komme i Betragtning.

Naar jeg har valgt den Maade for Præstevalg, der er valgt her, har jeg valgt den, fordi jeg tror, det er en bedre Maade end den, man tidligere har kæmpet for. Jeg tror, det er en bedre Maade, og det tror jeg af de Grunde, jeg har udviklet; jeg skal ikke her vidtløftig komme ind paa at gentage dem. Men jeg vil ogsaa henviser til, at i Lovgivning gælder det, som i alt andet Arbejde i Livet, at man skal støtte sig paa det, som er forud. Nu har vort Folk siden 1856 arbejdet sig frem til at faa en meget stor Indflydelse, rent ud sagt en Hovedindflydelse, paa Valg af Skolelærere, og det har vist sig at være heldigt for Befolkningen; Befolkningen er glad derved og det har ogsaa været heldigt for Skolen. Jeg tror, man gør vel i naar man vil til at ordne disse Sager for Kirkens Vedkommende, at følge en lignende Vej som den, vi have fulgt for Skolens Vedkommende. Der er mange andre Grunde, der tale for at gaa denne, som jeg mener, bedre Vej, men dem har jeg tidligere nævnt, og jeg skal ikke komme ind paa at gentage dem. Det ærede Medlem holder jo paa det, han har kæmpet for for 30 Aar siden, og han holder paa det i saa stærk Grad, at han bebrejder det daværende Folketing, at det

ikke gik ind paa Halls Forslag, ikke tog Halls Forslag op. Men Halls Forslag var jo endnu værre end mit. Halls Forslag gik ud paa, at indtil Halvdelen af Ansøgerne skulde Menigheden slet ikke have Lov til at udtale sig om. Resten kunde de vel faa Lov til at udtale sig om, og de kunde indsende de Ønsker og Betragtninger, de i Anledning af Præstevalget havde hjemme i deres Sogn; men kun i det ene Tilfælde, at de kunde enes alle sammen, uden noget subsidiært Ønske eller Forslag, om een Mand, skulde Ministeren være forpligtet til at tage denne Mand. Men der er vel ikke mange her i Salen, som ikke kendte saa meget til dansk Kirkeliv, at de jo vide, hvor overordentlig vanskeligt det er i noget Pastorat at faa alle til at enes om een Mand til Embedet, og sker det i noget Pastorat, er det min fuldkomne Overbevisning, at under den foreslaaede Ordning vilde de netop ogsaa faa denne Mand; der er ingen Minister, der vilde vælge nogen anden end denne Mand, naar de alle vare enige om ham. Der er ingen Grund til at bebrejde Folketinget, at det ikke gik ind paa Halls Forslag, men der var efter min Mening megen Grund til at rette Bebrejdelse mod Folketinget, hvis det ikke tog dette Grundlag op, søgte at faa en Ordning paa dette Grundlag og at føre det videre med den Assistance, de under Forslagets videre Gang kunde faa ved Hjælp af, at de ere enige med Ministeren.

Det ærede Medlem mente, at vi gik ud fra, at Kommune og Menighed er det samme. Jeg har tidligere nævnt, at det er jo langt fra. Her gives jo udmærkede Vilkaar, meget bedre end tidligere netop for Menighedslivet, for Kristenlivet, Vilkaar, som ikke ere knyttede til Kommunen; her gives jo Vilkaar for Frivillighed netop i de aandelige Sager, som jeg synes, man maatte sætte megen Pris paa. Det ærede Medlem mente, at det vilde gaa ud over Indre Mission. Det er saare langt fra. Her gives ikke Indre Mission daarligere Vilkaar, end de have, men meget bedre Vilkaar, og der er intet som helst, der kan hindre Menighedslivet og Indre Missions fri Arbejde, som de nu have for. De tvinges ikke ind under Menighedsraadet med deres fri Arbejde, naar de ikke selv ønske at komme ind derunder. Og det vil sikkert gaa saaledes, at hvor man faar et Indre Missions-Menighedsraad i et Pastorat, der vil det fri Arbejde i Indre Mission ogsaa søge ind under Menighedsraadet, og hvor man ikke faar det, ville de sikkert blive ved paa den Maade, de en